

Nieuwsbrief PFR Updates - Nummer 02, 2014

Nummer 2, 2014

Redactie: W.M. Schrama, L. Hu, M. Jonker, M. van der Leeden en J. Tigchelaar.

INHOUDSOPGAVE

Hoge Raad

[Hoge Raad, ECLI:NL:HR:2013:2130](#) 20-12-2013

[Hoge Raad, ECLI:NL:HR:2013:2050](#) 20-12-2013

[Hoge Raad, ECLI:NL:HR:2013:2100](#) 20-12-2013

[Hoge Raad, ECLI:NL:HR:2013:2058](#) 20-12-2013

[Hoge Raad, ECLI:NL:HR:2013:2109](#) 20-12-2013

Hof

[Gerechtshof Amsterdam, ECLI:NL:GHAMS:2013:4569](#) 10-12-2013

Rechtbank

[Rechtbank Noord-Nederland, ECLI:NL:RBNNE:2013:8084](#) 17-12-2013

[Rechtbank Noord-Holland, ECLI:NL:RBNHO:2013:13038](#) 11-12-2013

RECHTSPRAAK

Geen behoefte na pensioenverevening.

In het kader van de echtscheidingsprocedure verzoekt de vrouw de man te veroordelen in het voldoen van partneralimentatie. Volgens de man moet het verzoek van de vrouw worden afgewezen, omdat de vrouw niet behoeftig is. In het kader van de echtscheiding zal immers pensioenverevening plaatsvinden, waarna de vrouw over voldoende middelen zal beschikken om in haar eigen levensonderhoud te kunnen voorzien.

Omdat partijen beiden hebben nagelaten om de door hun gestelde behoefte van de vrouw met voldoende en adequate bescheiden te onderbouwen, becijfert de rechtbank de behoefte van de vrouw aan de hand van de hof-formule. De huwelijksgelateerde behoefte van de vrouw wordt derhalve begroot op 60% van het netto besteedbare gezinsinkomen van partijen. De rechtbank onderzoekt in hoeverre de vrouw in staat is om zelfstandig in deze behoefte te voorzien. Aan de hand van de door de man overgelegde financiële bescheiden oordeelt de rechtbank, dat de vrouw in totaal aanspraak maakt op een brutopartnerpensioen van € 37.094,- per jaar, totdat de man de leeftijd van 65 jaar heeft bereikt. Dit komt neer op een netto besteedbaar inkomen van € 2.015,- per maand. Omdat de behoefte van de vrouw nagenoeg overeenkomt met haar toekomstige inkomen, oordeelt de rechtbank dat van behoefte tijdens de vrouw geen sprake is. De rechtbank wijst de door de vrouw verzochte partneralimentatie daarom af. De rechtbank ziet overigens evenmin aanleiding om een bedrag aan partneralimentatie vast te stellen voor de periode nadat de man 65 jaar is geworden. De aan de vrouw uit te keren pensioenbedragen nemen dan weliswaar af, echter daarentegen zal de vrouw vanaf dat moment eveneens een AOW-uitkering ontvangen. Van een inkomensvermindering is derhalve geen sprake.

Het door de vrouw gevoerde pleidooi, om geen rekening te houden met de pensioenverevening, omdat de resultaten van die pensioenverevening pas bekend zijn na inschrijving van de echtscheidingsbeschikking, mist doel. De rechtbank oordeelt in dat kader dat het verstrijken van enkele maanden, nauwelijks invloed zal hebben op de uiteindelijke pensioenbedragen. De man is immers met prepensioen en bouwt daarom nauwelijks nog pensioen op.

Instantie: Rechtbank Noord-Holland

Datum uitspraak: 11-12-2013

ECLI: ECLI:NL:RBNHO:2013:13038

Zaaknummer: C/14/139460 / ES RK 12-959

RECHTSPRAAK

Geen einde aanspraak alimentatie op grond van artikel 1:160 BW bij samenleven met gehuwde partner.

Partijen zijn geweest echtgenoten en ouders van twee kinderen. Het huwelijk is begin 2010 ontbonden. In het convenant dat deel uitmaakt van de echtscheidingsbeschikking zijn partijen overeengekomen dat de man een partneralimentatie aan de vrouw zal voldoen van € 1.545 per maand. Sinds januari 2010 heeft de vrouw een affectieve relatie met een derde en zij is in ieder geval op 1 mei 2010 bij hem ingetrokken. Ten tijde van de beschikking van het hof was deze derde nog gehuwd met een ander.

De man heeft primair verzocht voor recht te verklaren dat zijn alimentatieverplichting krachtens artikel 1:160 BW is geëindigd met ingang van 1 maart 2010. Subsidiair heeft hij verzocht te bepalen dat de partneralimentatie met ingang van 1 maart 2010 op nihil wordt gesteld. Daarnaast heeft de man verzocht dat de vrouw wordt veroordeeld tot terugbetaling van de onverschuldigd betaalde alimentatie. De vrouw heeft verzocht de alimentatie te verhogen. De rechtbank heeft alle verzoeken afgewezen.

Het hof heeft voor recht verklaard dat de onderhoudsverplichting op 1 mei 2010 is geëindigd en heeft bepaald dat de vrouw de ontvangen alimentatietermijnen vanaf 1 mei 2010 aan de man dient terug te betalen. Daartoe heeft het hof overwogen dat het concubinaat van de vrouw en de derde vanaf 1 mei 2010 valt binnen de werkingssfeer van artikel 1:160 BW en dat daaraan niet af doet dat de derde nog gehuwd is. Het hof acht het voldoende aannemelijk dat de derde zijn huwelijk in stand heeft gelaten om de aanspraken van de vrouw op partneralimentatie te laten voortduren. In deze situatie kan de omstandigheid dat de derde (nog) gehuwd is niet in de weg staan aan de toepasselijkheid van artikel 1:160 BW. Het hof overweegt verder dat ook de lotsverbondenheid tussen partijen die de basis is voor partneralimentatie, is komen te vervallen met ingang van 1 mei 2010, nu de vrouw ervoor gekozen heeft om per die datum met de derde te gaan samenleven en daarop van meet af aan haar hele leven, ook jegens de kinderen van partijen, heeft ingericht. Volgens het hof heeft de vrouw onvoldoende feiten en omstandigheden aangevoerd om haar verweer tegen de verplichting tot terugbetaling te kunnen honoreren.

In cassatie wordt betoogt dat het hof heeft miskend dat artikel 1:160 BW toepassing mist als de nieuwe partner van de alimentatiegerechtigde nog gehuwd is, waaraan niet afdoet dat het huwelijk van de derde opzettelijk in stand zou worden gehouden om aanspraak te kunnen blijven houden op partneralimentatie.

De Hoge Raad stelt het volgende voorop. In HR 13 juli 2001, ECLI:NL:HR:2001:ZC3603 (hierna: HR 2001) is voor de situatie dat een alimentatiegerechtigde met een gehuwde derde is gaan samenwonen, overwogen dat artikel 1:160 BW restrictief moet worden uitgelegd. Daarbij is erop gewezen dat de toepassing van deze bepaling tot gevolg heeft dat degene die met een ander is gaan samenleven als waren zij gehuwd, definitief een aanspraak op levensonderhoud jegens de gewezen echtgenoot verliest. Ook in eerdere rechtspraak met betrekking tot artikel 1:160 BW is dit artikel restrictief uitgelegd, en daarbij is in aanmerking genomen dat de alimentatiegerechtigde geen wettelijke aanspraak op levensonderhoud krijgt jegens degene met wie hij samenleeft als waren zij gehuwd (HR 29 april 1994, ECLI:NL:HR:1994:ZC1364). In verband met dit laatste verdient opmerking dat het toepassingsgebied van artikel 1:160 BW aanvankelijk was beperkt tot de situatie dat de alimentatiegerechtigde opnieuw in het huwelijk treedt. De reden voor die beperking was dat de nieuwe echtgenoot wettelijk verplicht is zijn partner 'het nodige' te verschaffen. Vervolgens zijn bij amendement de woorden 'dan wel is gaan samenleven met een ander als waren zij gehuwd' toegevoegd om te vermijden dat ongelijke gevolgen zouden worden verbonden aan materieel gelijke, doch formeel verschillende situaties, en om te voorkomen dat ter wille van die rechtsgevolgen aan een concubinaat de voorkeur zou worden gegeven boven een huwelijk. Een concubinaat is echter juist op het punt van de door de wetgever gegeven rechtvaardiging voor de eerdere versie van artikel 1:160 BW – de wettelijke verplichting van de nieuwe echtgenoot, die de verplichting van de gewezen echtgenoot vervangt – geenszins gelijk te stellen aan een huwelijk of geregistreerd partnerschap. Mede gelet op de in HR 2001 genoemde, ingrijpende gevolgen van toepasselijkheid van artikel 1:160 BW, noopt dit ertoe om de bepaling op dit punt restrictief uit te leggen en dus ook thans, in overeenstemming met HR 2001, te oordelen dat het samenleven met een gehuwde partner niet valt onder artikel 1:160 BW zolang dat huwelijk voortduurt. Deze zaak stelt de vraag aan de orde of het bovenstaande onverkort dient te gelden indien het huwelijk van de nieuwe partner in stand wordt gehouden om de alimentatieverplichting te laten voortduren. Anders dan het hof heeft overwogen, brengt deze omstandigheid volgens de Hoge Raad niet mee dat een concubinaat met een gehuwde partner binnen de reikwijdte van artikel 1:160 BW komt te vallen. In deze situatie geeft nog steeds de doorslag dat toepasselijkheid van artikel 1:160 BW zou leiden tot het ingrijpende gevolg dat de alimentatieplicht definitief komt te vervallen, hoewel de positie van de alimentatiegerechtigde ten opzichte van de nieuwe partner wezenlijk verschilt van die in een huwelijk. Zoals ook in HR 2001 is overwogen, kan een relatie van de alimentatiegerechtigde met een derde wel een

rol spelen bij de bepaling van de behoefte. Langs deze weg kan de rechter rekening houden met de financiële omstandigheden van de nieuwe partner met wie de alimentatiegerechtigde samenleeft. Bij het vaststellen van de alimentatieplicht kan de rechter bovendien rekening houden met omstandigheden van niet-financiële aard. Deze kunnen meebrengen dat het naar maatstaven van redelijkheid en billijkheid onaanvaardbaar is om van de gewezen echtgenoot een (volledige) bijdrage in het levensonderhoud te verlangen. Daarbij verdient opmerking dat, anders dan is geoordeeld in onder meer HR 2 mei 1986, ECLI:NL:HR:1986:AB7996, en HR 7 oktober 1994, ECLI:NL:HR:1994:ZC1481, tot die omstandigheden niet kan worden gerekend dat de relatie met de nieuwe partner een 'grievend karakter' zou hebben of als grievend zou worden ervaren door de gewezen echtgenoot. Het oordeel van het hof kan echter niet in de hiervoor bedoelde zin worden verstaan. Voorts overweegt de Hoge Raad dat het hof – ten overvloede – kennelijk het vervallen van de lotsverbondenheid heeft aangemerkt als een zelfstandige grond voor beëindiging van de alimentatieplicht. In cassatie wordt terecht geklaagd dat dit oordeel getuigt van een onjuiste rechtsopvatting. Derhalve kan het de beslissing van het hof evenmin dragen. De Hoge Raad vernietigt de beschikking van het hof.

Instantie: Hoge Raad

Datum uitspraak: 20-12-2013

ECLI: ECLI:NL:HR:2013:2058

Zaaknummer: 12/02881

Wetsartikelen: 1:160 BW

RECHTSPRAAK

Hof maakt twee vergissingen bij vaststelling verdeling huwelijksgoederengemeenschap.

Partijen zijn geweest echtgenoten. In 2000 heeft de rechtbank de echtscheiding uitgesproken en verdeling bevolen van de huwelijksgoederengemeenschap. Het huwelijk is op 5 maart 2001 ontbonden.

In het onderhavige geding hebben partijen over en weer gevorderd dat de ontbonden huwelijksgoederengemeenschap op een bepaalde wijze wordt verdeeld. Rechtbank en hof hebben de huwelijksgoederengemeenschap verdeeld en de man veroordeeld tot betaling aan de vrouw van bepaalde bedragen.

De man komt in cassatie op tegen de wijze waarop het hof tot verdeling is overgegaan en tegen de berekening van de bedragen die hij aan de vrouw dient te betalen. Volgens de man heeft het hof een vergissing begaan bij de vaststelling van het bedrag waarmee de man ten opzichte van de vrouw is overbedeeld omdat het hof de schuld aan de Postbank ten onrechte in de verdeling heeft betrokken. De Hoge Raad acht deze klacht gegrond. Kennelijk heeft het hof de schuld aan de Postbank in de verdeling betrokken, hoewel deze schuld inmiddels is afgelost en het hof met het oog daarop aan de vrouw en ten laste van de man een afzonderlijke vergoedingsvordering van € 9.525,06 heeft toegekend.

Voorts stelt de man dat het hof ten onrechte het in de verdeling betrokken spaarloon van de vrouw heeft bepaald op een bedrag van € 2.320,27 dan wel € 2.320,37. Volgens het middel dient het spaarloon te worden bepaald op een bedrag van € 2.451,59. De vrouw heeft erkend dat op dit punt sprake is van een vergissing en voorgesteld om bij de afdoening van de zaak te rekenen met een spaarloon van € 2.451,59.

De Hoge Raad doet de zaak zelf af. Het spaarloon van de vrouw wordt bepaald op € 2.451,59, en het bedrag dat de man aan de vrouw dient te betalen stelt de Hoge Raad zelf vast met inachtneming van het voorgaande.

Instantie: Hoge Raad

Datum uitspraak: 20-12-2013

ECLI: ECLI:NL:HR:2013:2100

Zaaknummer: 12/04711

RECHTSPRAAK

HR: het is niet mogelijk om op grond van redelijkheid en billijkheid af te wijken van de wettelijke peildatum voor samenstelling en omvang van de huwelijksgoederengemeenschap.

Het huwelijk van partijen is ontbonden op 15 juni 2011. Zij waren in algehele gemeenschap van goederen gehuwd. Thans is alleen de verdeling van de huwelijksgoederengemeenschap nog aan de orde. Partijen verschillen van mening over de verdeling van aandelen en opties Philips. De rechtbank heeft overwogen dat de peildatum voor het vaststellen van de samenstelling en de omvang van de gemeenschap wat deze aandelen en opties betreft, moet worden gesteld op 23 april 2010.

De vrouw heeft in hoger beroep betoogd dat 15 juni 2011 dient te gelden als peildatum. Het hof heeft dit betoog verworpen en heeft de peildatum gesteld op 1 februari 2011. Het heeft daartoe als volgt overwogen: 'Het hof stelt voorop dat het tijdstip van ontbinding van het huwelijk door echtscheiding peildatum is voor de samenstelling en omvang van tot de huwelijksgemeenschap behorende goederen en schulden, tenzij partijen anders zijn overeengekomen of uit de eisen van redelijkheid en billijkheid anders voortvloeit. Het hof oordeelt dat in dit geval de eisen van redelijkheid en billijkheid meebrengen dat niet het tijdstip van ontbinding van het huwelijk (15 juni 2011), maar 1 februari 2011 als peildatum voor de samenstelling en omvang van de huwelijksgemeenschap moet gelden, althans wat aandelen en opties Philips betreft, en overweegt daartoe als volgt. Vaststaat dat de vrouw in eerste aanleg de rechtbank bij wege van zelfstandig verzoek heeft verzocht echtscheiding tussen partijen uit te spreken op grond van duurzame ontwrichting van het huwelijk van partijen en dat zij vervolgens van de echtscheidingsbeschikking hoger beroep heeft ingesteld in de wetenschap dat zij daarin niet-ontvankelijk zou zijn. Zij heeft naar het oordeel van het hof de echtscheiding onnodig vertraagd. Indien zij niet tegen beter weten in hoger beroep zou hebben ingesteld van de echtscheidingsbeschikking, had deze uiterlijk op 6 januari 2011 ingeschreven kunnen zijn in de registers van de burgerlijke stand in plaats van (pas) op 15 juni 2011. Het hof acht het onredelijk dat de vrouw van deze door haar toedoen ontstane onnodige vertraging profiteert doordat de aandelen en opties Philips die na 1 februari 2011 in de gemeenschap zijn gevallen in de verdeling worden betrokken.'

In cassatie wordt geklaagd dat het hof blijkt heeft gegeven van een onjuiste rechtsopvatting door te oordelen dat niet het tijdstip van ontbinding van het huwelijk, maar 1 februari 2011 heeft te gelden als peildatum voor het bepalen van de samenstelling en de omvang van de aandelen en opties Philips.

De Hoge Raad acht deze klacht gegrond. Een huwelijksgoederengemeenschap duurt voort totdat zij wordt ontbonden op een van de in artikel 1:99 (oud) BW vermelde gronden (HR 6 september 1996, ECLI:NL:HR:1996:ZC2130). Het tijdstip van ontbinding van de gemeenschap is in dit geval het tijdstip waarop de echtscheidingsbeschikking is ingeschreven in de registers van de burgerlijke stand (artikel 1:149 BW juncto artikel 1:163 BW). Anders dan het hof heeft geoordeeld, kan voor het bepalen van de peildatum voor de samenstelling en de omvang van de huwelijksgoederengemeenschap niet van dit tijdstip worden afgeweken, ook niet op grond van de eisen van redelijkheid en billijkheid. Het hof heeft dus ten onrechte geoordeeld dat de eisen van redelijkheid en billijkheid meebrengen dat de aandelen en opties Philips die de man na 1 februari 2011 heeft verkregen, niet in de gemeenschap vallen. De Hoge Raad vernietigt de beschikking van het hof.

Instantie: Hoge Raad

Datum uitspraak: 20-12-2013

ECLI: ECLI:NL:HR:2013:2050

Zaaknummer: 12/05400

Wetsartikelen: 1:99 (oud) BW, 1:149 BW en 1:163 BW

RECHTSPRAAK

Hof is onterecht voorbijgegaan aan de door de man gestelde grond voor wijziging van de alimentatie.

Partijen zijn geweest echtgenoten. Hun huwelijk is ontbonden in 2010. Bij beschikking van 23 november 2010 heeft het hof een door de man met ingang van 13 september 2010 te bepalen partneralimentatie vastgesteld op € 3.843 per maand.

Thans verzoekt de man nihilstelling van de alimentatie met ingang van 13 september 2010 op grond van een wijziging van omstandigheden ex artikel 1:401 lid 1 BW. De rechtbank heeft het verzoek afgewezen (11 oktober 2011) en het hof heeft die beschikking bekrachtigd (27 september 2012).

In cassatie klaagt de man dat het hof eraan is voorbijgegaan dat de man als wijzigingsgrond heeft aangevoerd dat zijn arbeidsongeschiktheidsuitkering met ingang van 26 maart 2012 is vervallen.

De Hoge Raad acht de klacht gegrond. Het hof (23 november 2010) is er bij het bepalen van de draagkracht van de man van uitgegaan dat de man in 2010 een arbeidsongeschiktheidsuitkering genoot van € 654,90 bruto per week. Ook de rechtbank (11 oktober 2011) heeft rekening gehouden met die uitkering, met dien verstande dat deze uitkering met ingang van mei 2011 € 478 bruto per week bedroeg. Blijkens de gedingstukken heeft de man in hoger beroep aangevoerd dat de arbeidsongeschiktheidsuitkering met ingang van 26 maart 2012 is vervallen en heeft hij in dit verband een brief van het UWV overgelegd van 27 maart 2012. Het hof heeft in zijn bestreden beschikking (27 september 2012) overwogen dat ook uit de brief van het UWV blijkt dat de man sinds 26 maart 2012 hersteld is, maar het heeft vervolgens geen aandacht besteed aan de stelling van de man dat zijn arbeidsongeschiktheidsuitkering met ingang van die datum is vervallen en dat dit een wijziging van omstandigheden is ex artikel 1:401 lid 1 BW. De Hoge Raad vernietigt de beslissing van het hof van 27 september 2012.

Instantie: Hoge Raad

Datum uitspraak: 20-12-2013

ECLI: ECLI:NL:HR:2013:2130

Zaaknummer: 12/05972

Wetsartikelen: 1:401 BW

RECHTSPRAAK

Gezag van gewijsde van een alimentatiebeslissing is beperkt door artikel 1:401 BW.

Partijen zijn gewezen echtgenoten. Bij de echtscheidingsbeschikking (2002) is de door de man te betalen partneralimentatie bepaald op € 1.250 per maand. Partijen hebben vervolgens een convenant getekend waarin de partneralimentatie is bepaald op € 1.361 per maand. In mei 2008 heeft de man de rechtbank verzocht de overeengekomen alimentatie per 1 september 2007 op nihil te stellen. Bij beschikking van 10 maart 2010 heeft de rechtbank de man in dit verzoek niet-ontvankelijk verklaard, omdat hij niet aannemelijk had gemaakt dat sprake was van de door hem gestelde wijziging van omstandigheden.

In de onderhavige procedure verzoekt de man opnieuw de overeengekomen alimentatie op nihil te stellen met ingang van 1 september 2007. De rechtbank heeft de man in dit verzoek niet-ontvankelijk geoordeeld voor zover het de periode betreft van 1 september 2007 tot 11 maart 2010, op de grond dat daarover al is beslist in de beschikking van 10 maart 2010. Met ingang van 11 maart 2010 heeft zij de alimentatie gesteld op nihil. Het hof heeft de beschikking van de rechtbank bekrachtigd. Het heeft het oordeel van de rechtbank onderschreven dat over de vraag of in de periode van 1 september 2007 tot 10 maart 2010 sprake is geweest van een wijziging van omstandigheden, al is beslist in de beschikking van 10 maart 2010. Volgens het hof komt die beschikking gezag van gewijsde toe en kan deze daarom niet worden aangetast.

In cassatie wordt terecht geklaagd dat het oordeel van het hof blijkt geeft van een onjuiste rechtsopvatting. Hoewel in beginsel ook gezag van gewijsde toekomt aan beslissingen met betrekking tot geschilpunten ter zake van aanspraken op levensonderhoud die zijn vervat in een tussen dezelfde partijen gegeven, in kracht van gewijsde gegane beschikking, wordt dit gezag in zoverre beperkt dat ingevolge artikel 1:401 BW een rechterlijke uitspraak betreffende levensonderhoud bij een latere uitspraak kan worden gewijzigd of ingetrokken, wanneer zij nadien door wijziging van omstandigheden ophoudt aan de wettelijke maatstaven te voldoen (lid 1) of indien zij van de aanvang af niet aan de wettelijke maatstaven heeft beantwoord doordat bij die uitspraak van onjuiste of onvolledige gegevens is uitgegaan (lid 4). Wordt op de voet van artikel 1:401 BW wijziging van een rechterlijke uitspraak betreffende levensonderhoud verzocht, dan is de rechter daarom niet gebonden aan geschilbeslissingen in

de uitspraak waarvan wijziging wordt verzocht, indien blijkt dat één of meer van de in die bepalingen genoemde gronden zich voordoen. De rechter zal in dat geval de alimentatie opnieuw hebben vast te stellen, rekening houdend met alle ter zake dienende omstandigheden, en hij is daarbij niet gebonden aan oordelen omtrent die omstandigheden in de beslissing waarvan wijziging wordt verzocht. Dat geldt ook als op de voet van artikel 1:401 BW wijziging van de alimentatie wordt verzocht, terwijl in een eerdere procedure waarin door de verzoeker hetzelfde was verzocht, dat verzoek was afgewezen omdat verzoeker onvoldoende gegevens had overgelegd ter staving van de door hem aan zijn verzoek ten grondslag gelegde wijziging van omstandigheden (HR 25 mei 2007, ECLI:NL:HR:2007:BA0902). Het hof had derhalve in deze procedure moeten onderzoeken of de man de door hem gestelde wijziging van omstandigheden voor de periode van 1 september 2007 tot 10 maart 2010 alsnog aannemelijk heeft gemaakt.

Tot slot oordeelt de Hoge Raad dat ook het oordeel van het hof dat wijziging van de beschikking van 10 maart 2010 op grond van artikel 1:401 lid 4 BW niet mogelijk is, omdat hierin geen bijdrage is vastgesteld maar alleen het verzoek om nihilstelling van de man is afgewezen, blijk geeft van een onjuiste rechtsopvatting. Artikel 1:401 lid 4 BW is van toepassing op elke rechterlijke alimentatiebeslissing die is gebaseerd op onjuiste of onvolledige gegevens. Niet vereist is dat die beslissing zelf een vaststelling van alimentatie bevat. De Hoge Raad vernietigt de beslissing van het hof.

Instantie: Hoge Raad

Datum uitspraak: 20-12-2013

ECLI: ECLI:NL:HR:2013:2109

Zaaknummer: 13/01043

Wetsartikelen: 1:401 BW

RECHTSPRAAK

Verzochte voornaamswijziging afgewezen vanwege ongepastheid. Afwijzing niet in strijd met artikel 8 EVRM.

De man richt zich tot de rechtbank met het verzoek zijn voornaam te wijzigen in de naam Dienaar van God. De vader van de man gaf hem deze naam reeds in de Arabische taal, echter deze naam wordt niet als zodanig op de geboorteakte van de man vermeld.

De rechtbank overweegt dat de rechter op grond van artikel 1:4 lid 4 BW de wijziging van iemands voornamen kan gelasten. Daarvoor dient wel een voldoende zwaarwichtig belang te bestaan. Een voornaamswijziging wordt geweigerd indien de in de geboorteakte op te nemen namen ongepast zijn, of overeenstemmen met bestaande geslachtsnamen, tenzij dit tevens gebruikelijke voornamen zijn (artikel 1:4 lid 2 BW).

Naar het oordeel van de rechtbank heeft de man aangetoond dat hij een zwaarwichtig belang heeft bij de voorgenomen voornaamswijziging. De man ervaart immers lijdensdruk als gevolg van het feit dat hij steeds met een – voor hem – verkeerde voornaam wordt aangesproken. De psychiater van de man omschrijft de problemen van de man als een ‘dysnomofobie’.

Naar het oordeel van de rechtbank is voldoende gebleken dat de naam Dienaar van God niet tevens een bestaande geslachtsnaam is. De rechtbank oordeelt evenwel dat de door de man gekozen voornaam, naar objectieve maatstaven, zodanig eigenaardig, ongeaccepteerd en ongebruikelijke is, dat deze niet in het maatschappelijk verkeer gedragen kan worden. De door de man gewenste voornaam kan bovendien, gelet op de religieuze lading, aanstoot geven en maatschappelijke weerstand oproepen. Toewijzing van het verzoek brengt volgens de rechtbank met zich, dat de man niet zonder onevenredige problemen aan het maatschappelijk en economisch verkeer kan deelnemen. Daarnaast komt ook de openbare orde in het gedrang. Omdat de door de man gekozen naam naar het oordeel van de rechtbank ongepast is, kan het verzoek van de man niet worden toegewezen.

In de onderhavige procedure deed de man eveneens een beroep op artikel 8 EVRM. In dat kader overweegt de rechtbank als volgt. Het recht om een bepaalde voornaam te dragen valt onder het bereik van artikel 8 EVRM (Guillot v. Frankrijk, r.o. 21, EHRM 24 oktober 1996, NJ

1997/324). Of op de Staat een positieve verplichting rust om een verzoek strekkende tot voornaamswijziging in te willigen, is volgens het EHRM afhankelijk van de uitkomst van een fair balance tussen enerzijds de belangen van de betrokkene en anderzijds de belangen van de Staat. Daarbij moet worden opgemerkt dat aan de Staat een ruime beoordelingsvrijheid (wide margin of appreciation) toekomt (vergelijk o.a. Evans v. het Verenigd Koninkrijk, EHRM 10 april 2007, no. 6339/05, r.o. 75 en Johansson v. Finland, EHRM 6 september 2007, no. 10163/02, r.o. 29). De rechtbank overweegt dat niettegenstaande het zwaarwegende belang van de man, getuige de lijdensdruk die hij ervaart, dit belang niet opweegt tegen het belang van de Staat bij weigering van de gewenste voornaam. Volgens de rechtbank is de afwijzing van het verzoek dan ook niet in strijd met artikel 8 EVRM.

Instantie: Rechtbank Noord-Nederland

Datum uitspraak: 17-12-2013

ECLI: ECLI:NL:RBNNE:2013:8084

Zaaknummer: C/18/139973/FA RK 13-666

Wetsartikelen: 1:4 lid 2 BW, 1:4 lid 4 BW en 8 EVRM

RECHTSPRAAK

Het inkomensverlies van de man is volgens het hof voor herstel vatbaar.

In dit hoger beroep gaat het om de vraag of het verzoek van de man om de bijdragen in de kosten van verzorging en opvoeding van de kinderen alsook in de kosten van levensonderhoud en studie van de dochter op nihil te stellen, toewijsbaar is. De man heeft in eerste aanleg nihilstelling van de eerder bij de echtscheidingsbeschikking vastgestelde bijdragen verzocht, maar dit verzoek heeft de rechtbank in de bestreden beschikking afgewezen. De man is van deze beslissing in hoger beroep gekomen. De man betwist de behoefte van de meerderjarige dochter, de behoefte van de minderjarigen aan een bijdrage is niet in geschil. Het hof is van oordeel dat de dochter voldoende heeft aangetoond dat de door de man te betalen bijdrage in mindering strekt op de door haar ontvangen WWB-uitkering en derhalve behoefte heeft aan de door de rechtbank bij eerder vastgestelde bijdrage. De man stelt dat hij de draagkracht mist om enige bijdrage te voldoen. De man heeft een eenmanszaak. Het hof overweegt dat vaststaat dat de bedrijfsresultaten sinds 2010 sterk zijn afgenomen. Het had op de weg van de man gelegen, gelet op zijn leeftijd, werkervaring en opleiding, om zijn stelling dat het hem ondanks inspanningen, niet lukt om een betrekking in loondienst te vinden en dat zijn inkomensverlies (deels) voor herstel vatbaar is, voldoende te onderbouwen. Hij heeft dit echter nagelaten door – ook in hoger beroep – geen afschriften van sollicitatiebrieven, afwijzingen daarvan dan wel inschrijvingen bij uitzendbureaus in het geding te brengen. Daaraan hoeft geen afzonderlijk verzoek van een gerechtelijke instantie vooraf te gaan. Het hof is dan ook – evenals de rechtbank – van oordeel dat de man in staat is dan wel in staat moet worden geacht zich een inkomen te verwerven dat hem, ook als met zijn lasten rekening wordt gehouden, voldoende draagkracht biedt om de vastgestelde bijdragen te voldoen en dat dit, gelet op zijn bestaande onderhoudsverplichtingen, ook van hem gevergd kan worden. Het hof neemt hierbij mede in aanmerking de omvang van de bijdragen, thans zijnde € 87,32 per kind per maand. Hetgeen de man nog aanvoert met betrekking tot het economisch klimaat en de gevolgen daarvan voor de werkgelegenheid maakt het oordeel van het hof niet anders, evenmin als zijn argumenten met betrekking tot herstructurering van zijn bedrijf en het door hem in dat kader doorlopen scholingstraject. Bovenstaande leidt ertoe dat het hof de bestreden beschikking bekrachtigt.

Instantie: Gerechtshof Amsterdam

Datum uitspraak: 10-12-2013

ECLI: ECLI:NL:GHAMS:2013:4569

Zaaknummer: 200.125.207/01